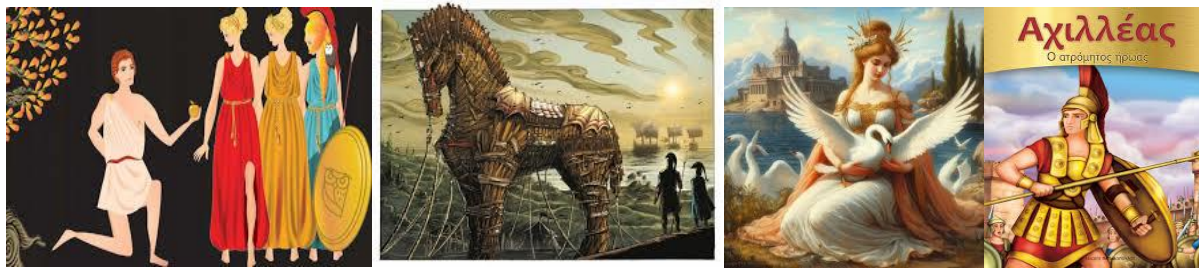

4^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΩΝΑΣΕΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ**Κείμενο**

1.

2.

3.

4.

«Μενέλαος και Ελένη: Μια συναρπαστική ιστορία αγάπης και πολέμου»

Ο Μενέλαος ήταν ο μικρός γιος του βασιλιά των Μυκηνών Ατρέα. Ήταν δίκαιος, τίμιος, ευγενικός και καλός φίλος, ενώ το γεγονός και μόνο ότι κίνησε γη και ουρανό, για να κερδίσει πίσω την αγαπημένη του και όχι για να την εκδικηθεί, μας λέει επίσης πολλά.

Μπορεί μεν ο Μενέλαος να ήταν πρίγκιπας των Μυκηνών, είχε όμως την ατυχία να δει τον πατέρα του να δολοφονείται από τον θείο του, τον Θυέστη, τον αδελφό του Ατρέα που ήθελε να γίνει βασιλιάς. Ο Θυέστης στη συνέχεια κυνήγησε τον Μενέλαο και τον Αγαμέμνονα για να τους σκοτώσει και αυτούς ώστε να μην υπάρχουν δικαιωματικοί διάδοχοι του θρόνου. Έτσι, αυτοί βρήκαν καταφύγιο στη Σπάρτη, εκεί όπου βασιλευε ο Τυνδάρεως, ο πατέρας της Ωραιάς Ελένης και της Κλυταιμνήστρας. Εκεί έζησαν προσφέροντας τις υπηρεσίες τους μέχρι να ενηλικιωθούν και να εκδικηθούν το θάνατο του πατέρα τους.

Εδώ, λοιπόν, μπαίνει στην ιστορία η Ελένη, προικισμένη που ήταν με θεϊκή ομορφιά. Το δώρο αυτό όμως την έβαζε συνεχώς σε μελάδες. Κοριτσάκι ήταν όταν την είδε ο Θησέας, ο γνωστός ήρωας, και μπήκε στον πειρασμό να την απαγάγει προκαλώντας έτσι την οργή των αδελφών της, του Κάστορα και του Πολυδεύκη, οι οποίοι για να σώσουν την αδελφή τους κατέστρεψαν την Αθήνα, το βασίλειο του Θησέα. Η ομορφιά της Ελένης δεν ήταν τυχαία. Στην πραγματικότητα η μητέρα της, η Λύδα δεν την έκανε με τον Τυνδάρεω, αλλά με τον Δία ο οποίος είχε πάρει τη μορφή ενός λευκού κύκνου.

Αφού οι Διόσκουροι την έσωσαν, η Ελένη επέστρεψε στη Σπάρτη μεγαλώνοντας μαζί με τα αδέρφια της και τους Ατρείδες, τον Αγαμέμνονα και τον Μενέλαο. Και κάπου εκεί ένας έρωτας άρχισε να γεννιέται μεταξύ της Ελένης και του Μενέλαου που εκείνον τον καιρό φύλαγε τα κοπάδια του Τυνδάρεου.

Μεγάλωσαν οι Ατρείδες και ήρθε η ώρα να εκδικηθούν το θάνατο του πατέρα τους. Επέστρεψαν στις Μυκήνες και βοήθεια από τη Σπάρτη και σκότωσαν τον Θυέστη. Έτσι ο Αγαμέμνονας, ως μεγάλος γιος, έγινε ο βασιλιάς των Μυκηνών και ζήτησε για γυναίκα του την Κλυταιμνήστρα, την αδελφή της Ελένης. Όσο για τον Μενέλαο, επέστρεψε στη Σπάρτη κοντά στην αγαπημένη του Ελένη, γνωρίζοντας πως σε λίγο καιρό θα την έχανε για πάντα, καθώς έφτασε σε ηλικία γάμου και δεκάδες βασιλιάδες και πρίγκιπες ήρθαν να τη ζητήσουν.

Σχεδόν όλοι όσοι πήραν μέρος αργότερα στον Τρωικό Πόλεμο ως αρχηγοί, επισκέφτηκαν το παλάτι του Τυνδάρεου με όνειρο να κάνουν δική τους την Ελένη. Όλοι τους έπρεπε να περάσουν αθλητικές δοκιμασίες και όποιος έβγαине πρωταθλητής, θα έκανε την Ελένη γυναίκα του. Όμως, ήταν δύσκολο να στεφθεί ο νικητής ανάμεσα σε τόσους ήρωες, με αποτέλεσμα κάποια στιγμή να τραβηχτούν όπλα και να ξεσπάσει τρομερός καβγάς. Τη λύση την έδωσε ο Οδυσσέας.

Η Ελένη αφέθηκε μέσα στα βασιλόπουλα να επιλέξει τον άντρα που ήθελε για σύντροφο της. Όμως, αυτός που επέλεξε δεν ήταν βασιλιάς. Ήταν ο Μενέλαος. Ο παιδικός της φίλος, ο εκλεκτός της καρδιάς της. Κι έτσι το ζευγάρι παντρεύτηκε και έζησε ευτυχισμένο. Αργότερα απέκτησαν ένα κοριτσάκι, την Ερμιόνη. Και όταν ο Τυνδάρεως πέθανε από γηρατειά, ο Μενέλαος έγινε βασιλιάς της Σπάρτης.

Την ευτυχία τους, όμως, ήρθε να ταράξει ο μικρός γιος του Πρίαμου, ο Πάρις. Αυτός ήρθε ως φιλοξενούμενος του Μενέλαου με τον οποίο είχαν γίνει φίλοι πριν από λίγο καιρό στην Τροία, όταν ο πρώτος έσωσε τη ζωή του δεύτερου από ένα αγριογούρουνο. Ο Πάρις, όμως, είχε άλλα σχέδια καταφθάνοντας στην Σπάρτη. Είχε έρθει για να πάρει το δώρο που του είχε τάξει η θεά Αφροδίτη σε αντάλλαγμα του Μήλου της Έριδος που της χάρισε ως ομορφότερη από τις τρεις θεές που τον είχαν θέσει για κριτή. Και το δώρο αυτό δεν ήταν άλλο από την ίδια την Ελένη.

Η Ελένη δεν ήθελε να αφήσει ούτε τον άντρα της ούτε και το παιδί της. Όμως αναγκάστηκε να υποκύψει στο όνομα της θεάς. Κι έτσι, μια νύχτα που ο Μενέλαος έλειπε στην Κρήτη, έφυγε με τον Πάρι. Ο Πάρις έκλεψε μαζί με την Ελένη και τους θησαυρούς του Μενέλαου, μαζί και κάποιες γυναίκες του παλατιού.

Τα νέα έφτασαν στον Μενέλαο, ο οποίος πληγωμένος τόσο από την γυναίκα του, όσο και από την ασυγχώρητη συμπεριφορά του φιλοξενούμενου του, ταξίδεψε ως την Τροία, για να λύσει το θέμα ειρηνικά. Οι Τρώες, όμως, δεν τον δέχτηκαν κι έτσι ο Μενέλαος γύρισε στην Σπάρτη ταπεινωμένος. Ο αδελφός του, ο Αγαμέμνονας, ο οποίος εδώ και καιρό έκανε βλέψεις να κατακτήσει την Τροία, βρήκε την ευκαιρία που έψαχνε. Κάλεσε όλους τους βασιλιάδες της Ελλάδας να πολεμήσουν στο πλευρό των Ατρείδων.

Η συνέχεια είναι σε όλους μας γνωστή. Δεκάδες στρατοί συγκεντρώθηκαν στην Αυλίδα, για να σαλπάρουν μέχρι την Τροία και να πολεμήσουν για χάρη της Ελένης και του Μενέλαου. Δέκα ολόκληρα χρόνια κράτησε ο πόλεμος και χιλιάδες Έλληνες και Τρώες έχασαν την ζωή τους, ανάμεσα τους μεγάλοι ήρωες όπως ο Αχιλλέας και ο Έκτορας. Σκοτώθηκε και ο Πάρις από τον Φιλοκτήτη κι έτσι ο Μενέλαος έχασε την ευκαιρία του να τον εκδικηθεί. Τώρα, έπειτα από τόσον καιρό αγωνίας, σφαγής, πόνου, αίματος και δακρύων, το ζευγάρι ήταν και πάλι μαζί. Η ώρα τους να επιστρέψουν στην πατρίδα και στην κόρη τους, είχε φτάσει...

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι υποσχέθηκε η θεά που τελικά πήρε το μήλο από τον Πάρι, όπως απεικονίζεται στην εικόνα 1;

- A. Απεριόριστη δύναμη και εξουσία.
- B. Μεγάλη σοφία και νίκη σε όλες τις μάχες.
- Γ. Τον έρωτα της Ωραίας Ελένης.
- Δ. Τίποτα συγκεκριμένο, απλά ήταν η ομορφότερη.

2. Ποιο ήταν το κεντρικό πρόβλημα που προέκυψε στο παλάτι του Τυνδάρεω, το οποίο οδήγησε σε «τρομερό καβγά» και χρειάστηκε η παρέμβαση του Οδυσσέα;

- A. Οι Ατρείδες επέστρεψαν στις Μυκήνες και σκότωσαν τον Θυέστη, προκαλώντας αναταραχή στη Σπάρτη.
- B. Οι πολλοί μνηστήρες της Ελένης δεν μπορούσαν να καταλήξουν στον νικητή των αθλητικών δοκιμασιών, με αποτέλεσμα να τραβηχτούν όπλα.
- Γ. Ο Αγαμέμνονας ζήτησε την Κλυταιμνήστρα για γυναίκα του, παρόλο που δεν είχε κερδίσει την Ελένη στις δοκιμασίες.
- Δ. Ο Μενέλαος γνώριζε πως θα έχανε για πάντα την αγαπημένη του, κάτι που εξόργισε τους υπόλοιπους βασιλιάδες.

3. Στην πρόταση «...θα έκανε την Ελένη γυναίκα του», το υπογραμμισμένο ουσιαστικό σε ποια πτώση βρίσκεται;

- A. Ονομαστική
- B. Γενική
- Γ. Κλητική
- Δ. Αιτιατική

4. Στην πρώτη παράγραφο, η φράση «κίνησε γη και ουρανό» χρησιμοποιείται, για να περιγράψει την προσπάθεια του Μενέλαου να κερδίσει πίσω την αγαπημένη του. Ποια από τις παρακάτω φράσεις εκφράζει την ίδια σημασία;

- A. Έκανε μια απλή προσπάθεια.
- B. Επιστράτευσε όλα τα μέσα.
- Γ. Βοήθησε τους θεούς να πολεμήσουν.
- Δ. Μετακίνησε βουνά και θάλασσες.

5. Στην πρόταση «Ο Θυέστης στη συνέχεια κινήγησε τον Μενέλαο και τον Αγαμέμνονα για να τους σκοτώσει», ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος των υπογραμμισμένων λέξεων;

- A. Υποκείμενα του ρήματος «κινήγησε».
- B. Αντικείμενα του ρήματος «κινήγησε».
- Γ. Κατηγορούμενα.
- Δ. Δοτικές αντικειμενικές.

6. Στην πρόταση «...ο Αγαμέμνονας, ως μεγάλος γιος, έγινε ο βασιλιάς...», ποιος είναι ο σωστός συγκριτικός βαθμός του υπογραμμισμένου επιθέτου;

- A. μεγαλύτερος
- B. πολύ μεγάλος
- Γ. μεγαλύτερος
- Δ. ο πιο μεγάλος

7. Τι σημαίνει η φράση «προσφέροντας τις υπηρεσίες τους» στην πρόταση «Εκεί έζησαν προσφέροντας τις υπηρεσίες τους μέχρι να ενηλικιωθούν και να εκδικηθούν το θάνατο του πατέρα τους.»;

- A. Αρνούμενοι να βοηθήσουν
- B. Αναζητώντας επαγγελματική αποκατάσταση
- Γ. Παρέχοντας εργασία και βοήθεια
- Δ. Υπηρετώντας αποκλειστικά προσωπικά συμφέροντα

8. Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμο της λέξης «υποκύψει» βάσει κειμένου;

- A. προσχωρήσει
- B. συμβιβαστεί
- Γ. ενδώσει
- Δ. συμφωνήσει

9. Πώς θα γίνει το ρήμα «απαγάγει» στον Αόριστο της Παθητικής Φωνής ;

- A. απήγαγε
- B. απήχθει
- Γ. απήχθη
- Δ. απάχθηκε

10. Στην φράση «μαζί και κάποιες γυναίκες του παλατιού» η λέξη “κάποιες” είναι :

- A. επίθετο
- B. οριστική αντωνυμία
- Γ. αόριστη αντωνυμία
- Δ. δεικτική αντωνυμία

11. Στην περίοδο λόγου «Μεγάλωσαν οι Ατρείδες και ήρθε η ώρα να εκδικηθούν το θάνατο του πατέρα τους» η πρόταση « να εκδικηθούν τον θάνατο του πατέρα τους» είναι :

- A. Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική
- B. Κύρια πρόταση
- Γ. Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική
- Δ. Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική

12. Η γενική στην φράση «τους θησαυρούς του Μενέλαου» είναι :

- A. γενική υποκειμενική
- B. γενική της ιδιότητας
- Γ. γενική κτητική
- Δ. γενική αντικειμενική

13. Για ποιον λόγο ο Μενέλαος και ο Αγαμέμνωνας κατέφυγαν στη Σπάρτη, όταν ήταν ακόμη νέοι;

- A. Επειδή ήθελαν να συμμετάσχουν σε αθλητικές δοκιμασίες στο παλάτι του Τυνδάρεου.
- B. Επειδή ο Θυέστης δολοφόνησε τον πατέρα τους και τους καταδίωξε για να τους σκοτώσει.
- Γ. Επειδή ο Τυνδάρεως τους κάλεσε για να τους κάνει διαδόχους του θρόνου.
- Δ. Επειδή φοβήθηκαν την οργή των Διόσκουρων μετά την απαγωγή της Ελένης.

14. Γιατί τελικά ξέσπασε τρομερός καβγάς ανάμεσα στους υποψήφιους μνηστήρες της Ελένης;

- A. Επειδή η Ελένη αρνήθηκε να παντρευτεί οποιονδήποτε από αυτούς.
- B. Επειδή ο Μενέλαος έκλεψε τα δώρα των άλλων βασιλιάδων.
- Γ. Επειδή ήταν δύσκολο να αναδειχθεί νικητής ανάμεσα σε τόσους ήρωες και οι διαμάχες κλιμακώθηκαν.
- Δ. Επειδή ο Οδυσσέας τους προκάλεσε σκόπιμα για να επιλέξει εκείνος τον κατάλληλο σύζυγο για την Ελένη.

15. Στη φράση «Εδώ, λοιπόν, μπαίνει στην ιστορία η Ελένη, προικισμένη που ήταν με θεϊκή ομορφιά.», η λέξη «λοιπόν» δηλώνει:

- A. αντίθεση
- B. συμπέρασμα
- Γ. αρίθμηση
- Δ. παράδειγμα

16. Ποια πληροφορία παρουσιάζει ταυτόχρονα η Εικόνα 3 και η 3^η παράγραφος του κειμένου;

- A. Η ομορφιά της Ελένης αποδίδεται στη θεϊκή της καταγωγή, αφού ο Δίας πλησίασε τη Λύδα μεταμορφωμένος σε μαύρο κύκνο.
- B. Η ομορφιά της Ελένης εξηγείται ως κληρονομικό γνώρισμα, επειδή η Λύδα απέκτησε παιδί με τον Τυνδάρεω.

Γ. Η ομορφιά της Ελένης αποδίδεται στη θεϊκή της καταγωγή, αφού ο Δίας πλησίασε τη Λύδα μεταμορφωμένος σε λευκό κύκνο.

Δ. Η ομορφιά της Ελένης δεν αποδίδεται στη θεϊκή της καταγωγή, αφού ο Δίας δεν πλησίασε τη Λύδα μεταμορφωμένος σε λευκό κύκνο.

17. Ποιος τίτλος αποδίδει καλύτερα το κεντρικό θέμα της 8^{ης} παραγράφου («Την ευτυχία τους, όμως, ήρθε να ταράξει... Και το δώρο αυτό δεν ήταν άλλο από την ίδια την Ελένη.»)

Α. Η παλιά φίλια του Μενέλαου με τον γιο του Πριάμου.

Β. Η νίκη της Αφροδίτης στον διαγωνισμό ομορφιάς.

Γ. Το Μήλο της Έριδος και η απόφαση του Πάρι ανάμεσα στις τρεις θεές.

Δ. Η άφιξη του Πάρι στη Σπάρτη και τα κρυφά του σχέδια για την Ελένη.

18.«φύλαγε», το ρήμα δηλώνει:

Α. το παρελθόν και το μη συνοπτικό

Β. το παρόν και το μη συνοπτικό

Γ. το παρελθόν και συνοπτικό

Δ. το παρελθόν και συντελεσμένο

19. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αποδίδει πληρέστερα τη στάση του Μενέλαου απέναντι στην απαγωγή της Ελένης, σύμφωνα με το κείμενο;

Α. Αντιδρά παρορμητικά και ξεκινά αμέσως πόλεμο

Β. Επιδιώκει πρώτα ειρηνική λύση, αλλά οδηγείται στον πόλεμο εξαιτίας της άρνησης των Τρώων

Γ. Αφήνει την υπόθεση στον Αγαμέμνονα χωρίς να αναμειχθεί

Δ. Πολεμά κυρίως για να εκδικηθεί τον Πάρι προσωπικά

20. Ποια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου έχει ετυμολογική συγγένεια με τη λέξη «εκλεκτός»;

Α. εκδικηθούν

Β. αντίληψη

Γ. έλεγε

Δ. εκστρατεία

21. Η λέξη «γνωρίζοντας» στο χωρίο «επέστρεψε στη Σπάρτη ... γνωρίζοντας πως σε λίγο καιρό θα την έχανε» είναι:

Α. ρήμα σε οριστική έγκλιση

Β. μετοχή ενεστώτα

Γ. απαρέμφατο

Δ. επίθετο

22. Ο τύπος «να εκδικηθούν» στο χωρίο «μέχρι να ενηλικιωθούν και να εκδικηθούν τον θάνατο του πατέρα τους» είναι:

Α. υποτακτική ενεστώτα, παθητική φωνή

Β. υποτακτική αορίστου, ενεργητική φωνή

Γ. υποτακτική αορίστου, παθητική φωνή

Δ. οριστική αορίστου, μέση φωνή

23. Στην περίοδο: «ώστε να μην υπάρχουν δικαιωματικοί διάδοχοι του θρόνου», η δευτερεύουσα πρόταση είναι:

- A. τελική
- B. αποτελεσματική
- Γ. αιτιολογική
- Δ. χρονική

24. Στο χωρίο «ο οποίος πληγωμένος τόσο από τη γυναίκα του, όσο και από την ασυγχώρητη συμπεριφορά του φιλοξενούμενου του», η λέξη «πληγωμένος» λειτουργεί συντακτικά ως:

- A. κατηγορούμενο του υποκειμένου
- B. επιθετικός προσδιορισμός
- Γ. επιρρηματικός προσδιορισμός τρόπου
- Δ. αντικείμενο

25. Στην περίοδο : «Δεκάδες στρατοί συγκεντρώθηκαν στην Αυλίδα, για να σαλπάρουν μέχρι την Τροία και να πολεμήσουν για χάρη της Ελένης και του Μενέλαου.», η σειρά με την οποία συναντούμε τις προτάσεις είναι:

- A. κύρια, τελική, κύρια
- B. κύρια, τελική, βουλευτική
- Γ. ενδοιαστική, τελική, βουλευτική
- Δ. κύρια, τελική, τελική